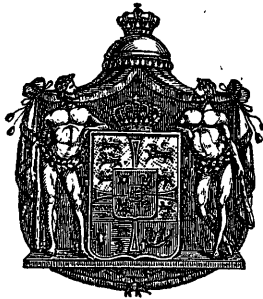

MEDDELELSER

FRA

DET STATISTISKE BUREAU.

FEMTE SAMLING.

KJÖBENHAVN.

TRYKT I BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

VED F. S. MUBLE.

1859.

II.

Sparekasserne i det danske Monarki i Aaret 1857.

Ved Slutningen af 1856 bestod der i Monarkiet 154 Sparekasser. I Aaret 1857 ere 12 nye traadte i Virksomhed, hvoraf de 8 i Kongeriget („Bikubens” Sparekasseafdeling i Kjöbenhavn, den sjællandske Bondestands Sparekasse, Sparekassen for Lyngby, Gjentofte og Omegn, for Aastrup, for Stubbekjöbing, for Skanderborg, for Grenaa og for Kolding) og de 4 i Slesvig (Sparekasserne for Haderslev By og Omegn, for Nordstrand, for Mildsted og for Treya). Der bestod saaledes ved Udgangen af 1857 166 Sparekasser i Monarkiet, eller — efter Folketallet den 1. Februar 1855 — en Sparekasse paa hver 14872 Indvaanere, nemlig:

i Kongeriget	55 Sparekasser,	o: 1 paa 27270 Indv.,
i Hertugd. Slesvig	39 —	o: 1 — 10150 , —
i Hertugd. Holsteen	67 —	o: 1 — 7814 —
i Hertugd. Lauenborg	5 —	o: 1 — 9895 —

Af disse Sparekasser have 3¹⁾, nemlig den nye i Skander-

¹⁾ Først ved Arbeidets Afslutning blev det bemærket, at Emkendorf Sparekasse for 1857 havde indsendt den samme Beretning (omfattende dens Regnskabsaar Marts 1856 — Marts 1857), som den i sin Tid indsendte for 1856. Da denne Sparekasse imidlertid er meget lille (Interessenternes Kapital udgjorde den 1. Marts 1856 kun 25223 Rdlr. og den 1. Marts 1857 27638 Rdlr.), kan man uden nogen mærkelig Feil igjen benytte den indsendte Beretning som gjældende for 1857, hvorved man tilmed opnaaer den Fordeel, at samtlige holsteenske Sparekasser slutte deres Regnskabs-

borg og de ældre i Kappel og Marne, trods gjentagne Opfordringer ikke tilstillet Bureauet nogen Beretning om deres Virksomhed i 1857, og efterfølgende Oversigt giver saaledes ikke et ganske nøiagtigt Billede af Sparekassernes Tilstand i Slutningen af det nævnte Aar. Naar man imidlertid, hvad angaaer den paa Interessenternes Conti indestaaende Kapital, antager, at der i Kappel og Marne Sparekasser ved Udgangen af 1857 indestod det samme Beløb som ved Udgangen af 1856 (om Skanderborg Sparekasse, som er oprettet i 1857, kan der ikke være Tale), tør det formodes, at Feilen i denne Henseende bliver reent forsvindende; og hvad angaaer de andre Punkter i Undersøgelsen, navnlig om Contis Antal, Fordeling o. s. v., staae de nævnte Sparekasser desværre ikke ene med Hensyn til manglende Oplysninger.

Ved Udgangen af 1857 indestod der i Monarkiets Sparekasser paa Interessenternes Conti	39,548663 Rdlr.,
hvoraf i Kongerigets Sparekasser	23,612938 —
— i Hertugd. Slesvigs —	3,216452 —
— i Hertugd. Holsteens —	12,018286 —
— i Hertugd. Lauenborgs —	700987 —

Ved Slutningen af 1856 udgjorde derimod Interessenternes Kapital i Monarkiets Sparekasser	38,376400 Rdlr. ¹⁾ ,
hvoraf i Kongerigets Sparekasser	23,644902 —
— i Hertugd. Slesvigs —	2,809668 —
— i Hertugd. Holsteens —	11,261181 —
— i Hertugd. Lauenborgs —	660649 —

aar indenfor Grændserne af det Kalenderaar, for hvilket Beretningen gjælder. Emkendorf Sparekasse dannede nemlig tidligere den eneste Undtagelse i saa Henseende.

¹⁾ De her anførte Tal ere lidt forskjellige fra de i Udsigten over Sparekassernes Status i 1856 meddeelte, hvorefter Totalbeløbet var 38,380781 Rdlr., hvilket for Kongerigets og Hertugd. Slesvigs Vedkommende har sin Grund deri, at enkelte Sparekasser, paa Grund af Revisionens Berrigtigelses, nu opgive en anden Sum for Udgangen af 1856 end de opgave i forrige Indberetning, medens den ovennævnte Anomali med Hensyn til Emkendorf Sparekasse har bevirket den Difference, der viser sig for Hertugd. Holsteens Vedkommende.

og det sees saaledes, at i Aaret 1857 er det Beløb, der indestod i Sparekasserne paa Interessenternes Conti, for hele Monarkiets Vedkommende steget med 1,172263 Rdlr. eller 3,1 pCt., idet der

i Kongerigets Sparekasser	var en Aftagen af 31964 Rdlr. ¹⁾	eller 0,1 pCt.,
i Hertugd. Slesvigs	— — Tilvæxt - 406784 Rdlr. ¹⁾	eller 14,5 pCt.,
i Hertugd. Holsteens	— — Tilvæxt - 757105 Rdlr.	eller 6,7 pCt.,
i Hertugd. Lauenborgs	— — Tilvæxt - 40338 Rdlr.	eller 6,1 pCt.

Sammenholder man den Forøgelse, som den paa Interessenternes Conti indestaaende Kapital har havt i hvert af de sidste 10 Aar, hvorom Oplysning for de tidligere Aar findes i „Meddelelser fra det statistiske Bureau”, 3^{die} Saml., S. 28—29 og 161 samt 4de Saml., S. 109, seer man i følgende Tabel, hvad denne har udgjort.

	1848.	1849.	1850.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	1856.	1857.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Kongeriget	÷ 11,1	÷ 4,4	+ 7,4	+ 16,5	+ 14,8	+ 20,2	+ 25,2	+ 28,7	+ 14,5	÷ 0,1
Hertugd. Slesvig . . .	+ 3,7	÷ 3,5	+ 5,5	+ 15,2	+ 16,2	+ 12,0	+ 14,7	+ 16,0	+ 14,2	+ 14,5
— Holsteen	÷ 0,8	+ 6,3	+ 6,9	+ 8,5	+ 9,9	+ 10,8	+ 11,5	+ 12,2	+ 8,8	+ 6,7
— Lauenborg	+ 14,6	+ 8,2	+ 15,7	+ 7,4	+ 12,9	+ 17,5	+ 13,3	+ 32,1	+ 16,8	+ 6,1
Hele Monarkiet	÷ 6,0	÷ 0,1	+ 7,2	+ 13,1	+ 13,0	+ 16,0	+ 19,3	+ 22,3	+ 12,8	+ 3,1

Heraf fremgaaer det tydeligt, at det sidste Aar har været særdeles ugunstigt for Sparekasserne. Kun i Hertugd. Slesvig ere de i dem indestaaende Kapitaler blevne forøgede omtrent

¹⁾ Tages der Hensyn til, at der i de 7 nye Sparekasser i Kongeriget, om hvilke Oplysning haves, og i de 4 nye Sparekasser i Hertugd. Slesvig ved Slutningen af 1857 indestod resp. 129564 Rdlr. og 34995 Rdlr., sees det, at de ældre Sparekasser i Kongeriget have havt en Tilbagegang af 161528 Rdlr. (0,7 pCt.), og i Hertugd. Slesvig en Tilvæxt af 371789 Rdlr. (13,2 pCt.).

i det samme Forhold som i de foregaaende gunstigere Aar; hvorimod Sparekasserne i Kongeriget, hvor Tilvæksten fra 1850 til 1856 hvert Aar var meget betydelig, i 1857 ere gaaede tilbage; i Holsteen have de ikke siden 1849 havt en saa ringe Tilvæxt som i 1857, og for Lauenborgs Sparekasser har dette Aar endogsaa været det ugunstigste i hele Decenniet.

Det kan ikke paatvivles, at den Forstyrrelse i Omsætningsforholdene, der indtraadte i Slutningen af 1857, er den væsentligste Aarsag til Sparekassernes ringe Fremgang i dette Aar. Det er nemlig utvivlsomt, at betydelige Beløb, medens Krisen stod paa, ere blevne uddragne af Sparekasserne, for en Deel vel, fordi deres Eiere havde nødvendig Brug for dem, men rimeligviis ogsaa, fordi den paniske Frygt, som i den Tid var saa almindelig, hos ikke Faa havde rokket Tilliden til disse Anstalters Soliditet, og Adskillige uddroge vel ogsaa deres Indskud for at anbringe dem til høiere Rente. Paa den anden Side er det ogsaa rimeligt, at Antallet af dem, der vare istand til at opspare Noget og indsætte det i en Sparekasse, i en saa pengeknapp Tid ikke var saa stort som under sædvanlige Forhold. Denne Formodning om Krisens uheldige Indflydelse paa Sparekasserne, som ogsaa bestyrkes ved Ytringer i flere af Beretningerne, bliver næsten til Vished, naar man deler disse i to Grupper, nemlig i de Sparekasser, hvis Regnskabsaar sluttedes inden den 1. November 1857¹⁾, og i dem, hvis Regnskabsaar sluttedes til et senere Tidspunkt, og dernæst undersøger, hvorledes Sparekassemidlernes Forøgelse stiller sig i hver af disse Grupper.

Denne Undersøgelse kan naturligviis ikke omfatte de to Sparekasser i Kappel og Marne, der ikke have indsendt Beret-

---

¹⁾ Man er her gaaet ud fra den Antagelse, at Krisen begyndte med November 1857. Det er naturligviis umuligt at fastsætte en bestemt Tidsgrænse for en saadan Perodes Indtræden, og Valget maa altid blive noget vilkaarligt; men nogen væsentlig Feil kan der ikke være i den her antagne Forudsætning.

ning for 1857. Af de øvrige 163 Sparekasser have 53 (52 ældre og 1 ny) sluttet deres Regnskabsaar inden 1. Novbr., nemlig:

- i Kongeriget 14,
- i Hertugd. Slesvig . . . . . 9 (8 ældre og 1 ny),
- i Hertugd. Holsteen 29,
- i Hertugd. Lauenborg 1;

medens 110 (3: 100 ældre og 10 nye) have sluttet deres Regnskabsaar efter den 1. Novbr.; nemlig:

- i Kongeriget . . . . . 40 (33 ældre og 7 nye),
- i Hertugd. Slesvig . . . . . 29 (26 ældre og 3 nye),
- i Hertugd. Holsteen 37,
- i Hertugd. Lauenborg . . . . . 4.

I disse Grupper have Sparekassemidlerne og deres Forøgelse i Løbet af Regnskabsaaret 1857 været følgende:

	1ste Gruppe.			2den Gruppe.		
	Ved Udg. af 1856 indestod	Ved Udg. af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Ved Udg. af 1856 indestod	Ved Udg. af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.		Rdlr.	Rdlr.	
Kongeriget	7,641154	8,136765	+ 6,5	16,003748	15,476173	÷ 3,3
Hertugd. Slesvig	1,381659	1,607272	+ 16,3	1,338385	1,519556	+ 13,5
Hertugd. Holsteen	3,482646	3,919942	+ 12,6	7,580356	7,900165	+ 4,2
Hertugd. Lauenborg	234615	250372	+ 6,7	426034	450615	+ 5,8
Hele Monarkiet	12,740074	13,914351	+ 9,2	25,348523	25,346509	÷ 0,0

Forskjellen mellem Tilvæksten i de to Grupper er saaledes iöinefaldende, saavel hvad Monarkiet i dets Heelhed som hvad Kongeriget og Holsteen angaaer, hvorimod den er mindre betydelig ved de slesvigske og lauenborgske Sparekasser.

I de af Kongerigets enkelte Provindser, hvor der baade fandtes Sparekasser, som sluttede deres Regnskabsaar för den 1. Novbr., og andre Sparekasser, som sluttede det senere, og hvor en Sammenligning i denne Henseende altsaa er mulig, var Forholdet følgende:

	1ste Gruppe. ¹⁾			2den Gruppe. ¹⁾		
	Ved Udg. af 1856 indestod	Ved Udg. af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Ved Udg. af 1856 indestod	Ved Udg. af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.
	Rdlr.	Rdlr.		Rdlr.	Rdlr.	
Sjælland og Møen . . .	2,682738	2,819185	+ 5,1	5,626344	5,652578	+ 0,1
Fyen	781346	841310	+ 7,7	6,176577	6,074122	÷ 1,7
Jylland	2,982414	3,252595	+ 8,4	4,129529	3,656007	÷ 11,5

Der viser sig altsaa i disse 3 Provindser en betydelig Forskjel mellem Fremgangen i de Sparekasser, hvis Regnskabsaar er udløbet inden den 1. November 1857, og i dem, hvor det er sluttet senere. Navnlig for Jyllands Vedkommende er Forskjellen overraskende, og denne Provinds synes herefter at have været den Deel af Monarkiet, hvor Sparekasserne have lidt meest ved Krisen. Og at denne Forskjel ikke er bevirket derved, at en enkelt Sparekasse har haft en overordentlig stor Tilbagegang, viser sig, naar man betragter den Forandring, som de enkelte jyske Sparekassers Kapitalstatus har været underkastet i Aaret 1857. Af de 6 jyske Sparekasser, som sluttede deres Regnskabsaar inden Krisen begyndte, have nemlig de 5 haft en Tilvæxt (af resp. 47,6, 27,3, 23,7, 9,3 og 2,3 pCt.) og kun 1 en Tilbagegang af 8,2 pCt., hvorimod af de 13 (ældre) jyske Sparekasser, hvis Regnskabsaar er sluttet efter Krisens Indtræden, de 10 have haft Tilbagegang (af resp. 28,3, 22,9,

¹⁾ Til 1ste Gruppe hørte i Sjælland-Møen 4, i Fyen 2 og i Jylland 6 Sparekasser, hvoriblandt ingen nyoprettet. Til 2den Gruppe hørte i Sjælland-Møen 13 ældre og 4 nye Sparekasser, i Fyen 6 (ældre) og i Jylland 13 ældre og 2 nye. — At holde de nye Sparekasser ude af Beregningen ved Undersøgelser om Sparekassemidlernes Forøgelse i en Provinds, en Landsdeel eller hele Monarkiet, fordi man ved dem ikke har nogen Kapital ved Aarets Begyndelse at sammenligne med den tilsvarende ved dets Slutning, har man ikke anseet tilraadeligt, da Oprettelsen af en ny Sparekasse ofte har Indflydelse paa en ældres Status, hvad der t. Ex. iaar anføres om „den sjællandske Bondestands Sparekasse“. — Det er imidlertid ikke store Summer, der indestaae i de nye Sparekasser: de 7 i Kongeriget eiede ved Udgangen af 1857 kun 129564 Rdlr. og de 4 slesvigske kun 34995 Rdlr.

21,6, 18,7, 18,3, 14,8, 13,8, 9,8, 0,7 og 0,2 pCt.), og kun de 3 Fremgang (af resp. 3,0, 4,1 og 7,7 pCt.). Ved de fyenske Sparekasser er Forskjellen mellem de to Grupper ogsaa betydelig, hvorimod den er temmelig lille ved de sjællandske. Paa disse sidste synes Krisen saaledes at have övet mindst Indflydelse, og denne har i Virkeligheden endog været mindre end Tabellen synes at antyde. Af de 13 (ældre) Sparekasser i Sjælland-Möen, der höre til 2^{den} Gruppe, have nemlig de 8 været i Fremgang og kun 5 i Tilbagegang, og blandt disse sidste befinder sig Kjöbenhavns Sparekasse med den betydelige Tilbagegang af 127848 Rdlr., der imidlertid — som det fremgaaer af en i „Berl. Tid.“ d. 12. Febr. 1859 meddeelt Oversigt over de maanedlige Indskud og Uddrag ved denne Sparekasse — ikke kan tilskrives Krisen alene, da den allerede begyndte at ytre sig langt tidligere paa Aaret.

Af Sparekasserne paa Lolland-Falster, 3 i Tallet, sluttede kun den ene, en nyoprettet, sit Regnskabsaar efter 1. Novbr., og da saaledes det ene Sammenligningspunkt mangler, kan denne Provinds ikke finde Plads paa ovenstaaende Tabel. De to ældre Sparekasser i Maribo Amt, der sluttede deres Regnskabsaar för Krisen, havde imidlertid i 1857 en lignende svag Fremgang som den, der i Tabellen viser sig temmelig eens for 1ste Gruppe (fra 1,194656 Rdlr. til 1,243675 Rdlr., $\circ$: Tilväxt af 4,1 pCt.). — Paa Bornholm bestod der kun een Sparekasse, men uagtet denne först sluttede sit Regnskabsaar den 31. December, har den i Aaret 1857 havt den betydelige Tilväxt af 46,1 pCt. (fra 71298 til 104153 Rdlr.). Dette er ret mærkeligt og synes at antyde, at Krisen med sine forstyrrende Virkninger endnu ikke havde naaet Bornholm ved Nytaarstid, ligesom det vel heller ikke har været uden Indflydelse herpaa, at Rönne Sparekasse er en af de faa, der allerede för 1857 gavé 4 pCt. Rente.

Tager man kun Hensyn til de Sparekasser, der sluttede deres Regnskabsaar inden Krisen, og sammenligner den paa Tabellen S. 53 for dem opförte Tilväxt med Sparekassernes Til-

væxt i de foregaaende Aar (Tabellen S. 51), sees det, at selv uden Krisens Indtræden vilde 1857 have været et temmelig ugunstigt Aar for Kongerigets og Hertugd. Lauenborgs Sparekasser, men derimod et heldigt for de slesvigske og holsteenske. Den almindelige Grund hertil maa vel søges i den høje Priis paa Livsfornödenhederne; som en særlig kan for Kongerigets Sparekassers Vedkommende anföres, hvad der udtrykkelig bemærkes i Beretningen fra Horsens Sparekasse, og som rimeligviis gjælder om flere, at en stor Deel Fæstegods's Overgang til Selveiendom har bevirket, at betydelige Summer ere uddragene.

Vi have hidtil betragtet Sparekassemidlernes Forögelse eller Formindskelse som en afsluttet Heelhed. De enkelte Momenter, der have bevirket dette Resultat, nemlig paa den ene Side Indskuddene og de beregnede Renter og paa den anden Side Uddragene og de udbetalte Renter, have i Aaret 1857 været fölgende

	Indskud.	Beregnet Interes- senterne i Renter.	Deraf ud- betalt.	Altsaa tillagt Capi- talen.	Uddrag.	Forögelse.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kongerigets Sparekasser . . .	6,058151	800603	302108	498495	6,588610	÷ 31964
Hertugd. Slesvigs — . . .	822621	87876	42156	45720	461557	+ 406784
Hertugd. Holsteens — . . .	2,867297	424646	193666	230980	2,341172	+ 757105
Hertugd. Lauenborgs — . . .	131783	18158	12245	5913	97358	+ 40338
Ialt i Monarkiets Sparekasser	9,879852	1,331283	550175	781108	9,488697	+ 1,172263

I Aaret 1856, der dog ikke var særdeles gunstigt for Sparekasserne, beløb Indskuddene og Uddragene sig til:

	Indskud:	Uddrag.
I Kongerigets Sparekasser	7,979711 Rdlr.	5,481605 Rdlr.
- Hertugd. Slesvigs —	670385 —	360647 —
- Hertugd. Holsteens —	2,897214 —	2,230530 —
- Hertugd. Lauenborgs —	154212 —	64449 —
Ialt i Monarkiets Sparekasser . .	11,701522 Rdlr.	8,137231 Rdlr.

I Kongeriget have saaledes i 1857 Indskuddene været hen-

ved 2 Mill. Rdlr. (o: en Fjerdedeel) mindre og Uddragene over 1 Mill. Rdlr. (o: en Femtedeel) større end i 1856; i Hertugd. Slesvig (hvor dog — som det maa erindres — Oplysning mangler for een Sparekasse i 1857) have Indskuddene i det sidste Aar vel været en Fjerdedeel større end i det foregaaende, men Uddragene paa den anden Side ligesaameget større; i Hertugd. Holsteen, hvor ligeledes Oplysning savnes om een Sparekasse i 1857, have Indskuddene omtrent været ligestore i de to Aar, Uddragene derimod endeel (c. 5 pCt.) større i det sidste end i det første; i Hertugd. Lauenborg endelig have i 1857 Indskuddene været 15 pCt. mindre end i 1856, og Uddragene 51 pCt. større. I hele Monarkiet ere Indskuddene aftagne med over 1,800000 Rdlr. (15,6 pCt.), Uddragene stegne med 1,350000 Rdlr. (16,6 pCt.).

Medens der i det Hele er en saa betydelig Forskjel paa Størrelsen af de Summer, der i Aarene 1856 og 1857 ere indsatte og udtagne af Sparekasserne, og det i Disfaveur af det sidste Aar, er det ikke uinteressant at see, at det Rentebeløb, som Interessenterne have hævet i Terminerne og ved fulde Uddrag, ikke i 1857 har været forholdsviis synderlig større end i 1856. Af de Interessenterne beregnede Renter er der nemlig bleven disse udbetalt:

	1856.	1857.
I Kongerigets Sparekasser	33 pCt.	38 pCt.
- Hertugd. Slesvigs —	47 —	48 —
- Hertugd. Holsteens —	46 —	46 —
- Hertugd. Lauenborgs —	65 —	67 —
Ialt i Monarkiets Sparekasser . .	39 —	41 —

Overensstemmelsen i denne Henseende mellem de to Aar, saavel hvad Monarkiet i dets Heelhed som hvad de enkelte Landsdele angaaer, er paafaldende stor.

Beløbet af de i 1857 beregnede Renter, 1,331283 Rdlr., svarer til 3 pCt. Rente af en Kapital paa 44,376100 Rdlr. Antager man, at der ialt i Monarkiets Sparekasser i det nævnte Aar paa Interessenternes Conti har indestaaet 38,676919 Rdlr. (Middeltal af Sparekasekapitalerne ved Aarets Begyndelse og dets Slutning, dog uden at deri er medregnet nogen Sum for

de to Sparekasser, fra hvilke Beretning ikke er indsendt), sees det, at det beregnede Rentebeløb udgjør 3,44 pCt. heraf. Aarets kritiske Forhold have naturligviis ogsaa havt Indflydelse paa Sparekassernes Rentefod, og i ikke faa Sparekasser er denne i Slutningen af Regnskabsaaret forhøiet mere eller mindre, ligesom i enkelte Beretninger en saadan Forhøielse bebudes at ville indtræde for vedkommende Sparekasse i Løbet af 1858. Ved Udgangen af 1857 gave af Sparekasserne i:

	2 $\frac{1}{2}$,	2 $\frac{1}{2}$,	3,	3 $\frac{1}{2}$,	3 $\frac{1}{2}$,	3 $\frac{1}{2}$,	4,	2-3 $\frac{1}{2}$ 1),	3-4 1),	3 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ 1)	pCt.
Kongeriget	7	7	7	24	2	19 ²⁾	2	2	2	2	2
Slesvig	2	15	12	1	4	4	4	4	4	4	4
Holsteen	1	22	30	2	4	3	3	3	3	3	3
Lauenborg	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Af Sparekasser, der give en høi Rente, findes saaledes fleest i Kongeriget, hvor endogsaa 19, 3: en Trediedeel, give 4 pCt. Blandt disse 19 Sparekasser er der 12 ældre, som først i 1857 have sat Renten saa høit, og 3 nye Sparekasser; kun i 4 har Renten tidligere været 4 pCt. (Frederikshavn, Middelfart, Rønne og Thisted).

Ligesom tidligere i Beretningerne om Sparekassernes Status i de forskjellige Aar, meddeles her en Fremstilling af den Forandring, som de paa Interessenternes Conti indestaaende Kapitaler har været underkastet i de enkelte Sparekasser i 1857, hvortil endnu er føiet en Angivelse af, paa hvilken Dag Regnskabsaaret er udløbet, Noget, der, som ovenfor paaviist, har sin Betydning med Hensyn til vedkommende Sparekasses Fremgang eller Tilbagegang, navnlig i det her omhandlede Aar.

1) Forskjelligt indenfor disse Grændser efter Indskuddenes Størfelse eller Interessenternes Livsstilling.

2) Herunder er indbefattet „den sjællandske Bondestands Sparekasse“, der saavidt vides giver sine Interessenter 4 pCt. Dens Bestyrelse har nemlig kun indsendt et skrevet Regnskab, i hvilket Oplysning savnes om flere Punkter og deriblandt ogsaa om Renterne, hvorimod den med Hensyn til det fra Bureauet den tilstillede Schema har erklæret, at den ikke fandt sig „foranlediget til at udfylde dette Schema, deels paa Grund af den Uleilighed, det vilde medføre at udfylde de enkelte Rubrikker, deels paa Grund af at Sparekassens Bogføring ikke i alle Henseender falder sammen med Schemaets Forudsætninger“.

I Kongeriget's 54 Sparekasser var Forholdet følgende:

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs- aaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Odense Sparekasse	3,801788	3,653351	÷ 3,9	31 Dec. 1857.
Kjøbenhavn	2,152986	2,025138	÷ 5,9	11 Nov. —
Aalborg	1,741080	1,903093	+ 9,3	30 Juni —
Ringsted	1,547501	1,602222	+ 3,5	9 Mai —
Roeskilde	1,013305	1,060036	+ 4,6	11 Marts 1858.
Nakskov	941854	995255	+ 5,6	11 Juli 1857.
Randers	912258	950109	+ 4,1	31 Dec. —
Holbæk Amts	858831	924577	+ 7,7	30 April —
Nyborg	844709	828381	÷ 19,3	31 Dec. —
Svendborg	649241	694463	+ 7,0	31 Juli —
Horsens	682183	626321	÷ 8,2	30 Juni —
Holsteinborg	681635	587672	÷ 13,8	31 Dec. —
Viborg	655011	556251	÷ 14,8	— — —
Faaborg	517242	550538	+ 6,4	11 — —
Rudkjøbing	544241	522677	÷ 4,0	31 — —
Aarhus	632386	495993	÷ 21,6	— — —
Veile	583085	449472	÷ 22,9	— — —
Assens	381387	447383	+ 17,3	— — —
Kjøge	404413	434960	+ 7,6	— — —
Frederiksborg	313634	371591	+ 18,5	— — —
Ribe	441678	360736	÷ 18,3	— — —
Hobro	222418	285180	+ 27,3	28 Febr. —
Præstø	239888	254369	+ 6,0	31 Marts —
Nykjøbing paa Falster	252802	248420	÷ 1,7	11 Mai —
Ringkjøbing	199042	204991	+ 3,0	11 Dec. —
Holstebro ¹⁾	159353	197171	+ 23,7	11 Mai —
Helsingør	236668	193214	÷ 18,4	31 Dec. —
Slagelse	176478	185486	+ 5,1	— — —
Holbæk	161588	180980	+ 12,0	— — —
Storehedinge	160401	169463	+ 5,7	— — —

¹⁾ Beretningen bemærker, at der i det næste Regnskabsaar ere uddragne betydelige Beløb af Holstebro Sparekasse, saaledes at der i Marts 1858 kun indestod 141000 Rdlr.

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs-aaret sluttedes
	Rdr.	Rdr.		
Bogense Sparekasse	132105	146847	+ 11,2	30 Juni 1857.
Stege	147179	138567	÷ 5,9	31 Dec. —
Hjørring	150548	135834	÷ 9,8	— — —
Frederikshavn	91340	134832	+ 47,6	30 Juni —
Fredericia	155338	126328	÷ 18,7	31 Dec. —
Vordingborg	110590	126037	+ 14,0	31 Jan. 1858.
Lemvig	108902	108657	÷ 0,2	11 Dec. 1857.
Varde	150624	108064	÷ 28,3	31 — —
Rønne	71298	104153	+ 46,1	— — —
Nykjöbing i Jylland	86040	87998	+ 2,3	15 Sept. —
Den sjællandske Bondestands	"	75681	" ¹⁾	31 Dec. —
Ebeltoft	86990	74979	÷ 13,8	— — —
Middefart	87210	71792	÷ 17,7	25 Mai 1858 ²⁾ .
Frederiksværk	61867	60535	÷ 2,5	31 Dec. 1857.
Edelgave	36518	38017	+ 4,1	30 April —
Thisted	35857	35610	÷ 0,7	31 Dec. —
Mariager	19810	21344	+ 7,7	— — —
Grenaa	"	14380	" ¹⁾	30 Nov. —
Kolding	"	13259	" ¹⁾	31 Dec. —
Bikuben i Kjøbenhavn	"	9769	" ¹⁾	— — —
Stubbekjöbing	"	9313	" ¹⁾	11 — —
Herlufmagle	5600	6487	+ 15,8	31 Dec. —
Lyngby	"	4659	" ¹⁾	— — —
Aastrup	"	2503	" ¹⁾	11 — —

1) Ny Sparekasse. Af de nye Sparekasser havde ved Regnskabsaarets Afslutning Kolding Sparekasse virket i 13, Lyngby i 12, Aastrup og Grenaa i 11, den sjællandske Bondestands i 9, Stubbekjöbing i 6 og „Bikuben“ i 5 Maaneder.

2) Paa Grund af Regnskabsførerens Död kunde Regnskabet for 1857 ved denne Sparekasse først afsluttes paa ovennævnte Dag istedetfor som ellers den 31. Decbr.

I de 38 Sparekasser i Hertugdømmet Slesvig, der have indsendt Beretning, var Forholdet følgende:

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabsaaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Flensborg Sparekasse	537238	576202	+ 7,3	30 Juni 1857.
Sønderborg	291702	357438	+ 22,5	31 Marts —
Slesvig	252752	293186	+ 16,0	31 Dec. —
Eckernförde	177902	212691	+ 19,5	1 Marts —
Graasteen (Sundeved)	143193	134260	÷ 6,2	31 Dec. —
Broager	115194	123136	+ 6,9	1 Mai —
Dänischenhagen	92939	104376	+ 12,3	20 Jan. 1858.
Ærøeskjöbing	103214	103268	+ 0,1	31 Dec. 1857.
Reuterberg	68517	99586	+ 45,1	1 Juli —
Burg	76847	90441	+ 17,7	30 Sept. —
Lygumkloster	75565	85722	+ 12,1	31 Dec. —
Geltिंग	53735	75638	+ 40,3	2 Juli —
Aabenraa	74505	75606	+ 1,5	31 Dec. —
Tönder	60524	71784	+ 18,6	30 Juni —
Husum	59671	69475	+ 16,4	31 Dec. —
Höier	58199	65200	+ 12,0	— — —
Bredstedt	57041	60723	+ 6,4	— — —
Haderslev	48300	55562	+ 15,0	— — —
Graasteen (Flækken)	46911	49963	+ 6,5	— — —
Süderstapel	35082	48841	+ 47,6	31 Jan. 1858.
Bünstorf	42418	45974	+ 8,4	31 Dec. 1857.
Dörphof	41415	45212	+ 9,2	— — —
Jeising	29204	37484	+ 28,4	— — —
Marstal	27783	35624	+ 28,2	— — —
Tönning	26149	34715	+ 32,3	— — —
Löit	32932	34282	+ 4,1	— — —
Hatsted	27441	32785	+ 19,5	— — —
Haderslev By og Omegn	"	22496	" ¹⁾	— — —
Satrup	13574	20935	+ 54,2	— — —

¹⁾ Ny Sparekasse. Af de nye Sparekasser havde ved Regnskabsaarets Afslutning Sparekasserne for Haderslev By og Omegn, for Mildsted og for Nordstrand virket i et Aar, Treya Sparekasse i 8 Maaneder.

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs-aaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Oldenswort Sparekasse	12103	12881	+ 6,4	31 Dec. 1857.
Garding	10345	10342	÷ 0,0	20 — —
Frederikstad	10661	10266	÷ 3,7	31 — —
Mildsted	"	10080	" ¹⁾	— — —
Tetenböl	9050	8440	÷ 6,7	— — —
Pellworm	7912	8155	+ 3,1	18 Marts 1858.
Treya	"	1863	" ¹⁾	31 Dec. 1857.
Lyksborg	2026	1840	÷ 9,2	8 Jan. 1858.
Nordstrand	"	556	" ¹⁾	30 Sept. 1857.

I de Sparekasser i Hertugdømmet Holsteen, der have indsendt Beretning, var Forholdet følgende:

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs-aaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Altona Sparekasse	3,384436	3,337260	÷ 1,4	31 Dec. 1857.
Rendsborg	677559	713352	+ 5,3	— — —
Kiel	524977	627573	+ 19,5	1 Juli —
Itzehoe	453117	490828	+ 8,3	31 Dec. —
Oldeslohe	445854	490155	+ 9,9	11 April —
Ahrensboeck	450429	463156	+ 2,8	31 Dec. —
Bordesholm	381377	427097	+ 12,0	— — —
Wilster	292586	316196	+ 8,1	30 Juni —
Heide	235544	280306	+ 19,0	23 April —
Neumünster	241696	259212	+ 7,2	31 Dec. —
Plöen	201676	233586	+ 15,6	28 Febr. —
Geschendorf	210941	230544	+ 9,3	31 Dec. —
Glückstadt	203752	209369	+ 2,8	30 Juni —
Meldorf	176860	208839	+ 18,0	31 Dec. —
Ahrensboeck (Amt)	177010	206480	+ 16,6	1 Mai —
Neustadt	174560	197424	+ 13,1	15 Juni —

¹⁾ Ny Sparekasse. See Noten paa forrige Side.

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs- aaret sluttedes
	Rdr.	Rdr.		
Uetersen Sparekasse	169482	183485	+ 8,3	31 Mai 1857.
Elmshorn	132241	153214	+ 15,9	11 Nov. —
Segeberg	136806	132928	÷ 2,9	25 Dec. —
Preetz	124849	124766	÷ 0,1	30 Sept. —
Barmstedt	102427	120048	+ 17,2	30 Nov. —
Oldenburg	104204	118558	+ 13,9	30 Juni —
Crempe	111178	117955	+ 6,1	1 Juli —
Rehorst	93016	112246	+ 20,7	31 Dec. —
Trittau	94590	104287	+ 10,3	— — —
Burg	87184	100389	+ 15,1	— — —
Hohenwestedt	89118	97959	+ 9,9	— — —
Nortorf	88528	97491	+ 10,1	30 Juni —
Schakendorf	81405	93454	+ 14,8	31 Dec. —
Bargteheide	76728	90493	+ 17,9	1 Mai —
Brunsbüttel	73555	81420	+ 10,7	30 April —
Kaltenkirchen	66104	79293	+ 20,0	31 Dec. —
Schenefeld	69054	77794	+ 12,7	— — —
Ahrensborg	77006	76371	÷ 0,8	1 Oct. —
Lunden	67941	75712	+ 11,4	31 Dec. —
Pinneberg	70405	74419	+ 5,7	30 Juni —
Sülfeld	62413	71998	+ 15,4	1 Mai —
Bovenau	70258	71468	+ 1,7	31 Dec. —
Cismar	51412	69207	+ 34,6	30 Juni —
Wesselburen	63657	64627	+ 1,5	31 Dec. —
Kellinghusen	49794	59146	+ 18,9	— — —
Bramstedt	54603	57759	+ 5,8	— — —
Schönberg	49824	57143	+ 14,7	— — —
Leezen	36527	47442	+ 29,9	30 April —
Segeberg	41200	45201	+ 9,7	31 Dec. —
Heiligenhafen	32814	43632	+ 33,0	1 Mai —
Eddelack	36354	39043	+ 7,4	31 Dec. —
Tangstedt	32071	35492	+ 10,7	1 Mai —
Büsum	35896	34437	÷ 4,1	31 Dec. —
Lütjenborg	32266	33234	+ 3,0	1 Nov. —
Reinfeld	32717	33168	+ 1,4	31 Dec. —
Wandsbeck	32558	31604	÷ 2,9	— — —

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs-aaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Emkendorf Sparekasse	25223	27638	+ 9,6	1 Marts 1857.
Pronsdorf	26932	27404	+ 1,7	1 Mai —
Schönkirchen	22684	26674	+ 17,6	31 Dec. —
Barlt	20717	23957	+ 15,6	— — —
Wöhrden	20790	23282	+ 12,0	1 Mai —
Retwisch	18357	20795	+ 13,3	31 Dec. —
Rastorf	18225	19662	+ 7,9	30 Sept. —
Reinbeck	10899	13118	+ 20,4	1 April —
Lensahn	11351	11702	+ 3,1	31 Dec. —
Hemmingstedt	9434	10433	+ 10,6	30 April —
Hanerau	9344	9629	+ 3,1	31 Dec. —
Seedorf	4011	4587	+ 14,3	30 Juni —
Schönweide	1855	2207	+ 19,0	31 Dec. —
Falkendorf	620	759	+ 22,4	— — —

I Hertugdømmet Lauenborgs 5 Sparekasser var Forholdet følgende:

	Ved Slutningen af 1856 indestod	Ved Slutningen af 1857 indestod	Tilvæxt pCt.	Regnskabs-aaret sluttedes
	Rdlr.	Rdlr.		
Lauenborg Sparekasse	234615	250372	+ 6,7	30 Juni 1857.
Ratzeborg	212020	216159	+ 2,0	31 Dec. —
Mölln	162528	184388	+ 13,4	1 Febr. 1858.
Schwarzenbeck	37731	37139	÷ 1,6	31 Dec. 1857.
Steinhorst	13755	12929	÷ 6,0	12 Jan. 1858.

Foruden de Interessenterne tilhørende Kapitaler indestod der i Sparekassernes Fond ved Udgangen af 1857:

i Kongeriget	1,048674 Rdlr. + 1500 £.
i Hertugd. Slesvig	241524 —
i Hertugd. Holsteen . . .	1,085312 —
i Hertugd. Lauenburg . .	40145 —
i hele Monarkiet	2,415655 Rdlr. + 1500 £.

Dette Beløb er meget større end ved Udgangen af 1856, da det udgjorde:

i Kongeriget	782774 Rdlr. + 1500 £.
i Hertugd. Slesvig	220999 —
i Hertugd. Holsteen . . .	989293 —
i Hertugd. Lauenborg . .	33522 —
i hele Monarkiet	2,026588 Rdlr. + 1500 £.

Forøgelsen er imidlertid ikke noget Tegn paa, at Sparekasserne ere i Fremgang, thi om end Størstedelen af disse Beløb bestaaer af Sparekassernes opsamlede Overskud, udgjøre dog Indlaan, forudbetalte Renter af Udlaan, det af Actionairer indskudte Grundfond m. v., et ikke ringe Beløb: i Hertugd. Holsteens Sparekasser c. 6000 Rdlr., i Hertugd. Slesvigs c. 26000 Rdlr. og i Kongerigets det betydelige Beløb af c. 317000 Rdlr., hvoraf 307350 Rdlr. Indlaan, af hvilket Beløb der alene paa Veile Sparekasse falder 140000 Rdlr. (et Laan fra Nationalbanken til at bestride Udbetalinger med). Fra flere Sparekasser, navnlig i Kongeriget, anføres det, at deres Overskud tvertimod er blevet noget formindsket som Følge af Aarets kritiske Forhold (ved Courstab, kostbare Laan til öieblikkeligt Behov o. s. v.).

Administrationsomkostningerne ved de 163 Sparekasser, hvormed vi her beskæftige os, udgjorde i 1857 ialt 94857 Rdlr., o: 0,23 pCt. af de i Sparekasserne indestaaende Kapitaler (i 1856 0,22 pCt.); nemlig:

i Kongerigets	59339 Rdlr., o: 0,24 pCt. (i 1856 0,22 pCt.)
i Hertugd. Slesvigs . .	8746 — - 0,26 — (— 0,27 —)
i Hertugd. Holsteens .	25238 — - 0,20 — (— 0,20 —)
i Hertugd. Lauenborgs	1534 — - 0,21 — (— 0,21 —)

Den Forandring med Hensyn til Antallet af Sparekassernes Conti, der er medført af Aaret 1857, sees af følgende Tabel:

	Contis Antal 1856.	Aabnede Conti.	Salderede Conti.	Différence.	Contis Antal 1857.	Tilvæxt pCt.
i Kongerigets Sparekasser. . .	114031	19087 ¹⁾	18692 ¹⁾	395 ¹⁾	114426	0,3
i Hertugd. Slesvigs ²⁾ — . . .	17887	3623	2500	1123	19010	6,3
i Hertugd. Holsteens ³⁾ — . . .	50820	8857	7752	1105	51925	2,2
i Hertugd. Lauenborgs — . . .	3537	591	381	210	3747	5,9
Ialt i Monarkiets Sparekasser	186275	32158	29335	2833	189108	1,5

Antallet af Conti er saaledes steget høist ubetydeligt, navnlig i Kongeriget. Her er det imidlertid steget, medens de Interessenterne tilhørende Kapitaler have været i Tilbagegang, hvoraf

¹⁾ Om dette Punkt, ligesom i det Hele om alle Conti vedrørende Forhold, har „den sjællandske Bondestands Sparekasse” ingen Oplysning givet. Dette er saameget mere uheldigt som det er utvivlsomt, at man paa Grund af denne Sparekasses eiendommelige Natur vilde i flere Henseender faae Resultater, der vare ikke lidet forskellige fra de i det Følgende fremstillede, hvis man ogsaa havde Oplysninger fra den. Saaledes vilde vistnok ikke alene Forøgelsen af Contis Antal vise sig at være dobbelt saa stor som den nu angives, men blandt Contieierne vilde — da den nævnte Sparekasse kun maa tælle Interessenter af Bondestanden — det absolute Antal af Bønder upaatvivleligen være nogle hundrede større, og det relative Antal et Par Promille større end paa Tabellerne S. 70—71 (hvad der vilde bringe disse Tal endnu nærmere til Forholdene i 1856). Det er endelig muligt, at den sjællandske Bondestands Sparekasse tæller forholdsviis mange større Conti (en længere Tids sammensparede Beløb, der ere udtagne af andre Sparekasser for at indsættes i denne), og at altsaa — hvis den kunde have været medtaget i Undersøgelsen — Tabellen S. 68 overst vilde have udviist et noget større Procentbeløb for de høiere Contiklasser, og omvendt et noget mindre Procentbeløb for de lavere Klasser, — hvorved ogsaa disse Forhold vilde bringes nærmere til Forholdene i 1856.

²⁾ Som tidligere omtalt, savnes Beretning fra Kappel Sparekasse.

³⁾ For Holsteens Vedkommende savnes med Hensyn til dette Punkt Oplysning ikke blot for Marne, men ogsaa for Kiel og Rendsborg Sparekasser, hvis Bøger ikke ere indrettede efter Conti, men efter Löbennummere for hvert Indskud. Tidligere har man opført et calculatorisk Antal af Conti for disse Sparekasser; men dette maatte nødvendigviis blive meget upaalideligt, hvorfor man nu har foretrukket at udelade dem.

følger, at Gjennemsnitsstørrelsen af enhver Conto i Kongerigets Sparekasser er lidt mindre end i 1856; det Modsatte er Tilfældet i de slesvigske og holsteenske Sparekasser, som Følge af at Sparekassemidlerne her ere stegne i et stærkere Forhold end Antallet af Conti; i Lauenborg endelig ere Antallet af Conti og de paa disse indestaaende Beløb stegne omtrent i samme Forhold. Der kom i Gjennemsnit paa hver Conti:

	i 1856.	i 1857.
i Kongerigets Sparekasser	207 Rdlr.	206 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs —	152 —	164 —
i Hertugd. Holsteens —	194 —	202 —
i Hertugd. Lauenborgs —	187 —	187 —
ialt i Monarkiets Sparekasser . .	198 —	201 —

Med Hensyn til Contis Fordeling efter Størrelsen savnes der, ligesom i de foregaaende Aar, saaledes ogsaa for 1857, Oplysning fra ikke faa Sparekasser, deriblandt endogsaa fra nogle af Landets største. Foruden de Sparekasser, der slet ikke have sendt nogen Meddelelse om deres Conti (s. S. 66, Anm. 1—3), give følgende ingen Underretning om det heromhandlede Punkt: for Kongerigets Vedkommende Sparekassen i Odense (18260 Conti) og for Hertugd. Slesvigs Vedkommende Sparekasserne i Tönder og Treya (med 613 Conti). De i Landets övrige Sparekasser aabnede Conti vare saaledes fordeelte efter deres Størrelse:

Antal af Conti.	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
indtil 10 Rdlr.	8462	1466	4350	287	14565
mellem 10 og 20 Rdlr. .	7245	1559	4162	322	13228
— 20 — 50 — . .	15145	3586	8313	714	27758
— 50 — 100 — . .	17152	3868	9768	802	31590
— 100 — 200 — . .	17969	3611	9667	728	31975
— 200 — 300 — . .	10091	1608	5702	315	17716
— 300 — 500 — . .	10396	1591	4594	267	16848
over 500 Rdlr.	9706	1108	5369	312	16495
ialt . . .	96166	18397	51925	3747	170235

Altsaa vare af hver 100 Conti:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
af en Störrelse					
indtil 10 Rdlr.	8,8	8,0	8,4	7,7	8,5
mellem 10 og 20 Rdlr. . .	7,5	8,5	8,0	8,6	7,8
— 20 — 50 — . .	15,8	19,5	16,0	19,0	16,3
— 50 — 100 — . .	17,8	21,0	18,8	21,4	18,6
— 100 — 200 — . .	18,7	19,6	18,6	19,5	18,8
— 200 — 300 — . .	10,5	8,7	11,0	8,4	10,4
— 300 — 500 — . .	10,8	8,7	8,9	7,1	9,9
over 500 Rdlr.	10,1	6,0	10,3	8,3	9,7

Fra endnu flere Sparekasser savnes Oplysning om Störrelsen af de Beløb, der indestode paa de forskjellige Contoklasser, nemlig fra samtlige ovennævnte og desuden fra Sparekasserne i Kjöbenhavn, Bogense, Husum, Slesvig og Ratzeborg. I de Sparekasser, fra hvilke Underretning i denne Henseende er modtaget, var Forholdet fölgende. Der indestod

paa Conti	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen ¹⁾ .	Hertugd. Lauenborg ¹⁾ .	Monarkiet.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
indtil 10 Rdlr.	41201	8626	20665	751	71243
mellem 10 og 20 Rdlr. . .	96979	21908	63272	2084	184243
— 20 — 50 — . .	435755	112916	279850	12968	841489
— 50 — 100 — . .	1,072831	258631	690173	39657	2,061292
— 100 — 200 — . .	2,294235	487080	1,428164	62967	4,272446
— 200 — 300 — . .	2,248057	356097	1,430585	48969	4,083708
— 300 — 500 — . .	3,713742	565412	1,846590	78123	6,203867
over 500 Rdlr.	7,809121	879850	4,663625	238824	13,591420
ialt . . .	17,711921	2,690520	10,422924	484343	31,309708

¹⁾ Selv om man til de her anförte Totalbeløb for Holsteen og Lauenborg af resp. 10,422924 og 484343 adderer de Summer, der indestod i de Sparekasser, om hvilke Oplysning i ovennævnte Henseende mangler,

Af hver 100 Rdlr., der indestod paa Interessenternes Conti, kom der altsaa:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
paa Conti					
indtil 10 Rdlr.	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
mellem 10 og 20 Rdlr. . .	0,5	0,8	0,6	0,4	0,6
— 20 — 50 — . . .	2,5	4,2	2,7	2,7	2,7
— 50 — 100 — . . .	6,1	9,6	6,6	8,2	6,6
— 100 — 200 — . . .	12,9	18,1	13,7	13,0	13,6
— 200 — 300 — . . .	12,7	13,3	13,7	10,1	13,1
— 300 — 500 — . . .	21,0	21,0	17,7	16,1	19,8
over 500 Rdlr.	44,1	32,7	44,8	49,3	43,4

Hverken med Hensyn til Forholdet mellem det Antal af Conti, der falder paa de forskjellige Klasser, eller med Hensyn til Forholdet mellem de i de forskjellige Klasser indestaaende Beløb, finder der nogen synderlig Forskjel Sted mellem 1857 og det foregaaende Aar. Det fortjener dog at bemærkes, at i Kongerigets Sparekasser, for hvilke Aaret 1857 har været saa uheldigt, udgjorde Antallet af de tre høieste Contoklasser et mindre Procentbeløb af samtlige Conti end i 1856 (da de udgjorde resp. 10,9, 11,5 og 11,1 pCt.). Skjönt de i disse Klasser indestaaende Summer udgjøre omtrent de samme forholdsvis Beløb som i 1856 (da de vare resp. 12,9, 21,8 og 43,6 pCt.), turde heri dog ligge en Antydning om — hvad der ogsaa i sig selv er rimeligt — at det navnlig var de større Summer, der paa Grund af de kritiske Forhold ere blevne uddragne af Sparekasserne, eller hvis Indsættelse i disse de samme Tidsomstændigheder have forhindret. At imidlertid Forholdene muligviis

udkomme ikke som Hovedsummer de Beløb, der tidligere ere anførte som indestaaende paa Interessenternes Conti i resp. Holsteens og Lauenborgs Sparekasser. Grunden hertil er den, at flere Sparekasser i disse Landsdele ikke lægge de „oplagte Renter” til det paa Interessenternes Conti indestaaende Beløb, saa at ovenstaaende Tabel kun kan give Oplysning om dette sidstnævntes Fordeling paa de forskjellige Contoklasser.

vilde nærme sig mere til hvad de vare i 1856, hvis „den sjællandske Bondestands Sparekasse” havde givet Oplysning om dette Punkt, er allerede bemærket (S. 66, Anm. 1).

Med Hensyn til Contieernes Livsstilling mangler Oplysning fra 3 kongerigske, 5 slesvigske, 10 holsteenske og 1 lauenborgsk Sparekasse. Af de Conti, om hvis Eiere Beretningerne meddele Underretning, tilhørte:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
Börn	18014	3216	6547	504	28281
Tjenestetyende 1)	36079	4440	10025	1215	51759
Arbejdsfolk	1904	486	2710	273	5573
Haandværkere	5231	507	2268	290	8296
Handlende og Søfarende 2)	1342	573	385	47	2347
Selskaber	2162	278	609	87	3136
Militaire	1290	60	97	10	1457
Bønder 3)	24101	1575	3591	549	29816
Myndliger	2529	610	2901	462	6502
Forskjellige og Unavn- givne	13048	1120	3511	154	17833
Tilsammen . . .	105700	12865	32644	3591	154800

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg	Monarkiet.
1) Af disse vare:					
Tjenestetyende af Mandkjön . . .	21213.	1868.	4236.	522.	27839.
— - Qvindekjön . . .	14866.	2120.	5383.	693.	23062.
— - nangivet Kjön . . .	„	452.	406.	„	858.

I Kongeriget gjorde altsaa det mandlige Tjenestetyende hyppigere Indskud i Sparekasserne end det qvindelige, hvorimod det Omvendte var Tilfældet i de 3 Hertugdømmer.

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
2) Af disse vare:					
Handlende	579.	51.	78.	5.	713.
Søfarende	763.	522.	307.	42.	1634.
3) Af disse vare:					
Gaardmænd	13716.	1164.	2370.	466.	17716.
Huusmænd	6940.	411.	1157.	83.	8591.
Ikke betegnede . . .	3445.	„	64.	„	3509.

Af hver 100 Conti tilhørte altsaa:

	Kongeriget.	Hertugd. Slesvig.	Hertugd. Holsteen.	Hertugd. Lauenborg.	Monarkiet.
Börn	17,0	25,0	20,1	14,0	18,3
Tjenestetyende	34,1	34,5	30,7	33,8	33,4
Arbejdsfolk	1,8	3,8	8,3	7,6	3,5
Haandværkere	5,0	3,9	6,9	8,1	5,4
Handlende og Søfarende .	1,3	4,5	1,2	1,3	1,5
Selskaber	2,1	2,2	1,9	2,4	2,0
Militaire	1,2	0,5	0,3	0,3	0,9
Bønder	22,8	12,2	11,0	15,3	19,3
Myndlinger	2,4	4,7	8,9	12,9	4,2
Forskjellige og Unavn- givne	12,3	8,7	10,7	4,3	11,5

Heller ikke i denne Henseende finder nogen mærkelig Forskjel Sted mellem Forholdene i 1857 og i 1856. Mellem de enkelte Landsdele er der, ligesom tidligere, en ikke ringe Uoverensstemmelse. Tjenestefolk udgjøre vel overalt c. en Trediedeel af samtlige Interessenter, men dette er ogsaa omtrent den eneste Klasse, for hvis Vedkommende Forholdet er eens over hele Monarkiet. Navnlige mellem det forholdsvise Antal Conti, der eies af Börn, Arbejdsfolk, Bønder og Myndlinger, viser Tabellen en overraskende Forskjel i de forskjellige Landsdele; men ligesom Tallene ofte ere for smaa til paa dem at bygge Noget med Sikkerhed, saaledes maa det paa den anden Side ogsaa erindres, at flere Sparekassers Beretninger udtrykkeligt udtale Mistillid til Paalideligheden af denne Deel af deres Angivelser. Det er ogsaa tænkeligt, at Rubriceringen ikke er eensartet i de forskjellige Landsdele, saa at t. Ex. endeel af de Interessenter, der i Kongeriget henføres under „Huusmænd“, i Hertugdømmene henregnes til „Arbejdsfolk“ o. l., og det er endelig sandsynligt, at Forskjellen mellem de enkelte Landsdeles Lovgivning med Hensyn til Umyndiges Midler indeholder Grunden til, at der finder en saa stor Uoverensstemmelse Sted for „Myndlingers“ Vedkommende.

De Sparekasserne tilhørende Kapitaler vare ved Regnskabs-
aarets Slutning 1857 anbragte paa følgende Maade:

I Kongeriget:¹⁾

I Statskassen	408100 Rdlr. eller 1,7 pCt.,	hvoraf	
			103000 Rdlr. til 3 pCt.
			110800 — - 3 ¹ / ₂ —
			194300 — - 4 —
- Statspapirer.	1,107954 Rdlr. eller 4,5 Ct.,	hvoraf	
			175540 Rdlr. ²⁾ til 3 pCt.
			15000 — - 3 ¹ / ₂ —
			131 — - 3 ³ / ₄ —
			701114 — - 4 —
			216169 — - 5 —
- andre offentl. Papirer	1,622228 Rdlr. eller 6,6 pCt. (til 3-6 pCt.)		
- Nationalbankactier . .	104434 — —	0,4 —	
- Nationalbanken	414300 — —	1,7 —	
- Discontobanker	37430 — —	0,1 —	
- private Forskrivn. . .	19,395873 — —	78,6 —	hvoraf
			15,739413 Rdlr. mod fast Hy-
			pothek.
			1,179303 — mod haand-
			faaet Pant.
			1,490632 — mod Caution.
			986525 — uden nærmere
			Angivelse.
- Diverse	1,139360 Rdlr. eller 4,6 pCt.,	hvoraf	
			857605 Rdlr. i Vexler o.l.
			11756 — i forfaldne
			Renter.
			269999 — i Forskjelligt.
- contant Beholdning .	434164 Rdlr. eller 1,8 pCt.		

Ialt 24,663843 Rdlr.

¹⁾ Oplysning mangler her om „Bikuben“ (med 9769 Rdlr.), der paa Grund af dens Sparekasseafdelings Forbindelse med andre Anstalter ikke har kunnet udfylde denne Deel af Schematet.

²⁾ Herunder 1500 £, ligesom tidligere ansatte til 12000 Rdlr.

I Hertugd. Slesvig:

I Statskassen	71260 Rdlr.	eller 2,1 pCt.	til 4 pCt.
- Statspapirer	33419 — —	1,0 —	hvoraf 16996 Rdlr. til 4 pCt. 16423 — — 5 —
- andre offentl. Papirer	244880 Rdlr.	eller 7,8 pCt.	
- Nationalbankactier . .	12001 — —	0,4 —	
- private Forskrivn. . .	2,901608 — —	86,1 —	hvoraf 1,425703 Rdlr. mod fast Hypothek. 1,152213 — mod simpelt Hypothek. 323692 — uden nærmere Angivelse.
- Diverse	45380 Rdlr.	eller 1,8 pCt.,	hvoraf 34446 Rdlr. i forfaldne Renter. 10934 — i Forskjelligt.
- contant Beholdning . .	59804 Rdlr.	eller 1,8 pCt.	
	<u>Ialt 3,368352 Rdlr.</u>		

I Hertugd. Holsteen:

I Statspapirer	98980 Rdlr.	eller 0,8 pCt.,	hvoraf 35078 Rdlr. til 3 og 3 ¹ / ₂ pCt. 63902 — — 4 og 4 ¹ / ₂ —
- andre offentl. Papirer	273542 Rdlr.	eller 2,1 pCt.	
- private Forskrivn. . .	11,783366 — —	91,8 —	hvoraf 7,468435 Rdlr. mod fast Hypothek. 3,384259 — mod simpelt Hypothek. 930672 — uden nærmere Angivelse.
- Diverse	361212 Rdlr.	eller 2,8 pCt.,	hvoraf 159232 Rdlr. i forfaldne Renter. 201980 — i Forskjelligt.
- contant Beholdning . .	388319 Rdlr.	eller 3,0 pCt.	
	<u>Ialt 12,905419 Rdlr.</u>		

I Hertugd. Lauenborg:

I Statspapirer	55208 Rdlr. eller 7,4 pCt., hvoraf		
	2178 Rdlr. til 3 og 3½ pCt.		
	53030 — — 4 og 4½ —		
- andre offentl. Papirer.	242919 Rdlr. eller 32,8 pCt.		
- private Forskrivn.	417501 — — 56,3 — hvoraf		
	384876 Rdlr. mod fast Hypothek.		
	32625 — mod simpelt Hypothek.		
- Diverse	9545 Rdlr. eller 1,3 pCt., hvoraf		
	7981 — i forfaldne Renter.		
	1564 — i Forskjelligt.		
- contant Beholdning	15959 Rdlr. eller 2,2 pCt.		

Ialt 741132 Rdlr.

Den største Deel af Sparekassemidlerne indestod saaledes i private Laan. Dog viser der sig i denne Henseende en ikke ubetydelig Forskjel mellem de enkelte Landsdele; thi medens de private Forskrivninger i Hertugd. Slesvigs Sparekasser udgjorde over 4 Femtedele og i Hertugd. Holsteens Sparekasser over 9 Tiendedele af de indestaaende Kapitaler, beløb de sig i Kongerigets kun til de 3 Fjerdedele, i Hertugd. Lauenborgs endog kun til lidt over Halvdelen. Med Undtagelse af for Lauenborgs Vedkommende er Forholdet iøvrigt ikke væsentligt forskjelligt fra det foregaaende Aar.

I 1856 udgjorde nemlig de private Forskrivninger i Kongerigets Sparekasser 76,1 pCt. af de indestaaende Summer,

- Hertugd. Slesvigs —	85,5 —	—	—
- Hertugd. Holsteens —	90,5 —	—	—
- Hertugd. Lauenborgs —	66,9 —	—	—

Bureauet har endvidere modtaget temmelig udførlige Efterretninger om Sparekasserne paa de dansk-vestindiske Öer. Der bestaaer paa disse to Sparekasser, en paa St. Croix (stiftet 9. Mai 1852) og en paa St. Thomas (stiftet 8. Juli 1847). Sammenholder man dette Antal med Öernes Folkemængde den 9. October 1855, faaer man en Sparekasse for hver 18568 Indbyggere, og da det vel kan antages, at hver af disse Sparekasser kun tæller Interessenter paa den Ö, hvor den har sit Sæde, bliver Forholdet for St. Croix 1 : 22862 og for St. Thomas 1 : 12560.

De indsendte Aarsregnskaber vise, at der ved Udgangen af hvert Regnskabsaar (i St. Croix Sparekasse den 31. December, i St. Thomas Sparekasse den 31. August) har indestaaet paa Interessenternes Conti i Sparekassen:

	paa St. Croix.		paa St. Thomas.	
	Rdlr.	Tilvæxt pCt.	Rdlr.	Tilvæxt pCt.
1848	"		20942	
1849	"		26010	24,2
1850	"		42713	64,2
1851	"		54127	26,7
1852	17730		65685	21,4
1853	30617	72,7	74334	13,2
1854	46193	50,9	82522	11,0
1855	53918	16,7	86589	4,9
1856	69832	29,5	89869	3,8
1857	66846	÷ 4,5	90133	0,3

Det sees heraf, at Aaret 1857 ogsaa har været uheldigt for Coloniernes Sparekasser.

Forandringen i Sparekassernes Status i Aaret 1857 er opstaaet paa følgende Maade:

	Indskud i 1857.	Be- regnede Renter.	Ud- betalte Renter.	Oplagte Renter.	Uddrag i 1857.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
St. Croix Sparekasse . .	30040	2330	226	2104	35130
St. Thomas — . .	52547	2849	380	2469	54752
Tilsammen	82587	5179	606	4573	89882

Uddragene have saaledes i begge Sparekasser udgjort et endeel større Beløb end Indskuddene, og ligeledes ved dem begge har Beløbet af Uddrag udgjort over Halvdelen af de ved Aarets Begyndelse indestaaende Summer. Sparekassen paa St. Croix giver sine Interessenter 4 pCt. Rente, Sparekassen paa St. Thomas 3,6 pCt.

Som ovenfor viist, indestod i begge Sparekasser ved Udgangen af 1857 156979 Rdlr., og der falder saaledes et Sparekassebeløb af lidt over 4 Rdlr. paa hvert Individ i de danske Colonier. Sammenholdes den i hver enkelt Sparekasse indestaaende Sum med vedkommende Öes Folkemængde, kommer der paa St. Croix c. 3 Rdlr., paa St. Thomas derimod c. 7 Rdlr. pr. Individ.

Det opsamlede Overskud udgjorde ved St. Croix Sparekasse 5856 Rdlr., ved St. Thomas' 8503 Rdlr. Lægges disse Summer til dem, der paa forrige Side ere opførte som tilhørende Interessenterne, sees det, at der ialt indestod:

i St. Croix Sparekasse . . . . . 72702 Rdlr.
i St. Thomas — . . . . . 98636 —

Tilsammen 171338 Rdlr.,

der vare saaledes anbragte:

	St. Croix.		St. Thomas.		Ialt.	
	Rdlr.	o: pCt.	Rdlr.	o: pCt.	Rdlr.	o: pCt.
I Forskrivninger og Laan mod Pant ¹⁾	68704	94,5	78654	79,8	147358	86,0
I Banker	3898	5,4	19062	19,3	22960	13,4
Contant Beholdning.	100	0,1	920	0,9	1020	0,6
Tilsammen	72702		98636		171338	

Administrationsomkostningerne have udgjort 2398 Rdlr. eller 1,4 pCt. af de indestaaende Kapitaler, nemlig i St. Croix Sparekasse 1039 Rdlr. (1,4 pCt.) og i St. Thomas 1359 Rdlr. (1,4 pCt.).

Om Contis Antal, deres Fordeling og Størrelse og deres Eieres Livsstilling indeholde Beretningerne kun ufuldstændige Oplysninger. Den væsentligste Mangel i denne Henseende er den, at hvert Indskud danner en egen Conto, hvorfor Contis Antal bliver meget større, men deres Størrelse meget mindre end i Monarkiets øvrige Sparekasser. Af 9117 Indskud, der klassificeres i Beretningen fra St. Thomas Sparekasse, vare saaledes 1463 i Gjennemsnit under 20 Cents (c. 38 β), 3278 mellem 20 Cents og 2 Rdlr., 3465 mellem 2 og 10 Rdlr.; altsaa ialt 8206 eller 90 pCt. under 10 Rdlr., medens kun 66 eller 0,7 pCt. vare over 10 Rdlr. (smlgn. foran S. 68). For St. Croix Sparekasses Vedkommende anføres det dog i Beretningen, at den ved Udgangen af 1857 talte 618 Interessenter (o: Conti efter den hidtil brugte Benævnelse), og i denne

¹⁾ Kaldes i Beretningen fra St. Croix Sparekasse „bonds and mortgages“, i Beretningen fra St. Thomas Sparekasse „bill-bonds“.

Sparekasse var altsaa hver Conto i Gjennemsnit 108 Rdlr. stor. Den samme Sparekasse giver ogsaa endeel Oplysning om Contieernes Livsstilling, idet den meddeler denne med Hensyn til de Interessenter (133 i Tal), der i 1857 have aabnet nye Conti. Af disse vare 33 Mindreaarige, 10 Tjenestetyende, 10 Haandværkere, 4 Militaire, 3 Plantere o. s. v. Det forholdsvis betydelige Antal af 60 opføres som „Forskjellige“.
